

ΠΑΤΡΙΤΣΙΑ ΦΑΛΤΣΙΝΕΛΙ

«Θέλουμε να αδράξουμε το μέγιστο μαζί με τους έλληνες φίλους μας»

Η ιταλίδα πρέσβειρα στην Ελλάδα ανοίγει τα χαρτιά της για όλα όσα ενώνουν τις δύο γειτονικές χώρες.

ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΡΙΑΕΝΑ ΑΣΤΡΑΠΗΛΛΟΥ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΝΙΚΟΣ ΚΟΚΚΑΣ

Η Πατρίτσια Φαλτσινέλι ήρθε στην Ελλάδα όσο η χώρα βρισκόταν υπό το καθεστώς της πανδημίας. Ατυχή συγκυρία – πόσο μάλλον επειδή συνεχίζεται – για τη νέα πρέσβειρα της Ιταλίας στη χώρα μας, η οποία ανέλαβε καθήκοντα στις 8 Ιουνίου του 2020, μία ημέρα προτού επισκεφθεί την Ελλάδα ο ιταλός υπουργός Εξωτερικών Λουίτζι ντι Μάιο προκειμένου να υπογραφεί η ιστορική συμφωνία για την οριοθέτηση των αντίστοιχων θαλασσιών ζωνών τους.

Η γεννημένη το 1965 Ιταλίδα υπηρετεί στο διπλωματικό σώμα της Ιταλίας από το 1992. Με προϋπηρεσία σε πρεσβείες της χώρας της σε Ντακάρ, Βιέννη, Αγκυρα αλλά και έχοντας διατελέσει Διευθύντρια Ανθρώπινου Δυναμικού του υπουργείου Εξωτερικών, γίνεται για πρώτη φορά πρέσβειρα εδώ στην Αθήνα.

Αναλάβετε τα καθήκοντά σας εν μέσω πανδημίας. Πώς επηρέασε αυτή η παράμετρος τη δουλειά σας αλλά και εσάς προσωπικά;
«Η πανδημία επηρέασε και το επάγγελμά μου των διπλωματών. Όσον αφορά την πρεσβεία μας, η COVID-19 αύξησε εκθετικά και το έργο της συμπαράστασης προς τους ιταλούς ομογενείς. Παρόλο που δεν είχα φτάσει ακόμη στην Αθήνα, θυμάμαι ότι παρακολουθούσα με ενουναίσθηση τις πολύπλοκες επιχειρήσεις για τον επαναπατρισμό των Ιταλών που είχαν εγκλωβιστεί στην Ελλάδα στα πρώτα στάδια της πανδημίας, οι οποίες είχαν οργανωθεί σε πλήρη συνεργασία με τις τοπικές αρχές – αλλά είναι ένα μόνο παράδειγμα.

Εξάλλου, σε καθαρά προσωπικό επίπεδο, η πανδημία ελαχιστοποίησε τις ευκαιρίες να δημιουργήσω ένα δίκτυο επαγγελματιών γνωριμιών, που είναι θεμελιώδες για το επάγγελμά μας: γεγονός που αν συνδυαστεί με την παραμονή του αυζήνου μου και της κόρης μου στη Ρώμη, με δυσκόλεψε κατά την εγκατάστασή μου. Το ισοζύγιο, ωστόσο, είναι εξαιρετικά θετικό, αν λάβουμε υπόψη τη ζεστασιά με την οποία με υποδέχθηκε αυτή η εξαιρετική χώρα στην οποία η Ιταλία χαιρεί άριστης εκτίμησης».

Ποια είναι η άποψή σας για τον τρόπο με τον οποίο αντιμετώπισαν την πανδημία οι δύο χώρες;

«Είμαι πεπεισμένη ότι η Ιταλία και η Ελλάδα διαχειρίστηκαν μια πρωτόγνωρη κατάσταση με υποδειγματικό τρόπο. Κατάφεραν εξαρχής να συνδυάσουν την προστασία της υγείας των πολιτών με την υποστήριξη της οικονομίας, σε μια σύνθετη πρόκληση που καθίσταται πλέον διαχειρίσιμη χάρη στη διάθεση των εμβολίων. Όταν πρωτοεμφανίστηκε ο ιός στην Ευρώπη, η Ελλάδα έδρασε άμεσα και αποτελεσματικά, λαμβάνοντας μέτρα που προστάτησαν έστω και εν μέρει την τουριστική βιομηχανία, περιορίζοντας σημαντικά τις επιπτώσεις του πρώτου κύματος στο σύστημα υγείας. Αξιοθαύμαστη ήταν επίσης και η διοργάνωση της εκστρατείας εμβολιασμού, η οποία κινήθηκε στα χνάρια της ισχυρής ώθησης που δόθηκε τα τελευταία χρόνια στην ψηφιοποίηση των υπηρεσιών. Η Ιταλία, μία από τις χώρες που επιλήγησαν βαρύτερα στην αρχή, βρίσκεται τώρα στην πρώτη γραμμή της καταπολέμησης της πανδημίας και συγκεκριμένα κατέχει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά εμβολιαστικής κάλυψης στην Ευρώπη».

● Ο Δήμος Ρώμης παρουσίασε επίσης τη δική του υποψηφιότητα για να φιλοξενήσει την Παγκόσμια Εκθεση 2030.

Ποια είναι η προτεραιότητά σας για τη βελτίωση των διμερών σχέσεων;
«Οι σχέσεις μεταξύ Ιταλίας και Ελλάδας είναι ήδη απολύτως άριστες. Είμαστε μεσογειακές, φίλες χώρες, ενωμένες από μια ακατάλυτη/αδιάρρηκτη συμμαχία και από πολλές προτεραιότητες: η σταθερότητα στη Μεσόγειο και στα Δυτικά Βαλκάνια, η διαχείριση των μεταναστευτικών ροών, η προώθηση μιας Ευρώπης προσηλωμένης στην κοινωνική και οικονομική ατζέντα, η ενέργεια.

Προτεραιότητά μου είναι να εμβαθύνω και να καταστήσω τις επαφές μας ακόμη πιο γόνιμες, αναδεικνύοντας τη στρατηγική σημασία και τα συμφέροντα των χωρών μας που συγκλίνουν. Σκέπτομαι, για παράδειγμα, τη γεωστρατηγική θέση της Ελλάδας, που την καθιστά πύλη προς άλλες αγορές και κορυφαίο πολιτικό συνομιλητή για την Ιταλία. Για τον λόγο αυτόν, προσδοκώ την ενίσχυση των μηχανισμών διαβούλευσης με τις Ελληνικές Αρχές, που θα μας επιτρέψουν να αυξήσουμε τόσο τον συντονισμό μας στην Ευρώπη όσο και να αποκομίσουμε μεγαλύτερα κέρδη από τις ευκαιρίες συνεργασίας σε διμερές επίπεδο, που διαρθρώνεται και εκτείνεται σε κάθε τομέα. Πάνω σε αυτές τις βάσεις η Ιταλία έχει ακόμη έναν λόγο να ελπίζει στην ελληνική υποστήριξη της υποψηφιότητας της Ρώμης να φιλοξενήσει την Παγκόσμια

Εκθεση 2030, που αφιερώνεται στο θέμα “Ανθρώπινο και εδάφη: αστική αναγέννηση, ένταξη και καινοτομία”. Δεν μπορώ να φανταστώ έναν εταίρο πιο ευαίσθητο σε αυτά τα ζητήματα από την Ελλάδα, το λίκνο του δυτικού πολιτισμού, που έχει την ικανότητα – όπως και η Ρώμη – να επανεφευρίσκει τον εαυτό της, συνδυάζοντας την πανάρχαια παράδοση με τη νεωτερικότητα, με την κοσμοπολίτικη διάσταση, τον πολιτισμό και την επιστήμη. Οχι μόνο “Όλοι οι δρόμοι οδηγούν στη Ρώμη”, αλλά και “Όλοι οι δρόμοι από τη Ρώμη οδηγούν στο μέλλον”. Ενα μέλλον που θέλουμε να αδράξουμε μαζί με τους Έλληνες φίλους μας».

Πώς πιστεύετε ότι θα έπρεπε να συνεργαστούν οι δύο χώρες προκειμένου να αντιμετωπίσουν το Προσφυγικό;

«Η Ιταλία και η Ελλάδα μοιράζονται ένα στρατηγικό ενδιαφέρον, όπως καταδεικνύεται από την επικείμενη διεξαγωγή των πρώτων, ειδικά αφιερωμένων στα μεταναστευτικά ζητήματα, διμερών διαβουλεύσεων. Η Ιταλία βρίσκεται για ακόμη μία φορά υπό μεγάλη πίεση, με τις ροές από την Κεντρική και την Ανατολική Μεσόγειο να διπλασιάζονται και να τριπλασιάζονται αντίστοιχα σε σύγκριση με το 2020. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό η Ρώμη και η Αθήνα να συνεχίσουν να συνεργάζονται για την επίτευξη τριών στόχων: της προώθησης της δικής τους οπτικής στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών διαπραγματεύσεων για το Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Ασυλο, έτσι ώστε η δέσμευση που ζητήθηκε από τις χώρες πρώτης εισόδου όσον αφορά τους ελέγχους να συνοδεύεται από την αλληλεγγύη των άλλων χωρών της ΕΕ με την υποχρεωτική ανακατανομή των προσφύγων. Της λήψης της αναγκαίας τεχνικής και οικονομικής υποστήριξης για τη διαχείριση αυτών των ροών. Της προώθησης σε επίπεδο ΕΕ ολοκληρωμένων σχεδίων δράσης με τρίτες χώρες προέλευσης ή διέλευσης των ροών».

Κάτι άλλο που μας ενώνει είναι η κλιματική κρίση αλλά και οι εκτεταμένες πυρκαγιές. Τι πιστεύετε πως πρέπει να γίνει σχετικά;
«Η Ιταλία και η Ελλάδα καταβάλλουν μεγάλη προσπάθεια στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και της ενίσχυσης των εργαλείων πρόληψης και

● Η πρέσβειρα της Ιταλίας, κυρία Πατρίτσια Φαλτσινέλι, στους χώρους της πρεσβείας στην Αθήνα.

Προτεραιότητά μου είναι να εμβαθύνω και να καταστήσω τις επαφές μας ακόμη πιο γόνιμες, αναδεικνύοντας τη στρατηγική σημασία και τα συμφέροντα των χωρών μας που συγκλίνουν

αντίδρασης στις συνθήκες που προκαλεί ή επιδεινώνει αυτό το φαινόμενο, έχοντας επίγνωση της αξίας της προστασίας του τοπίου και της περιβαλλοντικής κληρονομιάς. Ακριβώς για αυτόν τον λόγο, εργαζόμαστε εντατικά με την Ελλάδα, τόσο στα πολυμερή φόρουμ όσο και μέσω διμερών επαφών, σε πολιτικό και τεχνικό επίπεδο. Οι τραγικές πυρκαγιές του Αυγούστου μάς υπενθύμισαν τη σημασία της ανταλλαγής εμπειριών, επαγγελματισμού, βέλτιστων πρακτικών και ευκαιριών για κοινή εκπαίδευση: η Ιταλία θα χαρεί να θέσει στην διάθεση των ελλήνων φίλων όλες τις σχετικές γνώσεις και την εμπειρία της μέσω ενός εργαλείου διμερούς συνεργασίας που θα μπορούσε σύντομα να ολοκληρωθεί».

Πώς σκοπεύετε να ενισχύσετε τις διμερείς σχέσεις μέσα από τον πολιτισμό;

«Για δύο πολιτιστικές υπερδυνάμεις όπως είναι η Ιταλία και η Ελλάδα, ο πολιτισμός αποτέλεσε πάντοτε ένα γόνιμο έδαφος που τροφοδότησε την ιδιαιτερότητα των διμερών μας σχέσεων. Η πολιτιστική πρωτοβουλία της πρεσβείας “Tempo Forte” αποτέλεσε μια εξαιρετική βιτρίνα για την παρουσίαση των καλύτερων δειγμάτων τους πολιτισμού μας στο ελληνικό κοινό. Το 2021 τιμήσαμε την 700ή επέτειο του Δάντη Αλιγκέρι, του πατέρα της ιταλικής γλώσσας, με ένα πλούσιο πρόγραμμα πρωτοβουλιών, και γιορτάσαμε τα 200 χρόνια της Ελληνικής Επανάστασης με την έκδοση “Η συμβολή των Ιταλών στην Ελληνική Επανάσταση”, που παρουσιάσαμε τον περασμένο Δεκέμβριο στην πρεσβεία μας, παρουσία της υπουργού Πολιτισμού, Λίνας Μενδώνη.

Το ενδιαφέρον για την ιταλική γλώσσα και τον πολιτισμό είναι πολύ έντονο σε όλη τη χώρα, αν και διαπίστωσα με λύπη ότι με τα χρόνια υπήρξε μια οπισθοδρόμηση στη διδασκαλία των ιταλικών στα ελληνικά σχολεία. Η επανένταξη της διδασκαλίας της ιταλικής γλώσσας είναι ένας σημαντικός στόχος που θα επισημάνουμε στις Αρχές, σε συνδυασμό επίσης με το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που προσφέρει η γνώση της ιταλικής στην επαγγελματική πορεία των νέων Ελλήνων στον εμπορικό και οικονομικό τομέα (η Ιταλία αποτελεί εξάλλου τον πρώτο προορισμό για τα ελληνικά προϊόντα και τη δεύτερη αγορά για τις ελληνικές εισαγωγές)».

Τι γνωρίζετε για την Αθήνα και τον πολιτισμό της προτού έρθετε επισήμως στη χώρα;

«Ξεκινώντας από την υπόθεση ότι είναι ελάχιστοι οι Ιταλοί που δεν έχουν επισκεφθεί ποτέ στην Ελλάδα, πιστεύω ότι δεν είναι όλοι βαθιά εξοικειωμένοι με τις κοινωνικές και πολιτιστικές πτυχές της. Οι περιορισμοί που επέφερε η πανδημία με εμπόδισαν δυστυχώς να εξερευνήσω τη χώρα όπως θα ήθελα, αλλά είμαι αποφασισμένη να επανέλθω στο θέμα. Βρίσκω πολύ ενδιαφέρουσα την προσπάθεια των ελληνικών Αρχών, και ειδικότερα του υπουργείου Τουρισμού, να προβάλλουν τις λιγότερο γνωστές περιοχές εστιάζοντας στη μεγάλη προστιθέμενη αξία των φυσικών, αρχαιολογικών, οινογαστρονομικών προορισμών, προσφέροντας παράλληλα εναλλακτικές διαδρομές που επιτρέπουν στους τουρίστες να έρθουν σε επαφή με τον τοπικό πολιτισμό και τρόπο ζωής.

Η Αθήνα είναι μια συναρπαστική και ζωντανή πόλη που μου θυμίζει το Παλέρμο, την πόλη όπου γεννήθηκα. Όπως κάθε μητρόπολη, είναι πολύπλοκη, αλλά για εμένα αντιπροσωπεύει πάνω από όλα έναν κόσμο προς ανακάλυψη: μια ζωντανή πραγματικότητα προς μελέτη – όχι

«**Η Αθήνα μου θυμίζει το Παλέρμο, την πόλη όπου γεννήθηκα. Όπως κάθε μητρόπολη, είναι πολύπλοκη, αλλά για εμένα αντιπροσωπεύει πάνω από όλα έναν κόσμο προς ανακάλυψη**

μόνο στη διάσταση της εξαιρετικής αρχαιολογικής της κληρονομιάς – αν θέλει κανείς να έχει μια πιο ξεκάθαρη εικόνα της ελληνικής κοινωνίας».

Πώς βλέπετε τη θέση της γυναίκας στην Ελλάδα συγκριτικά και με την Ιταλία;

«Τόσο στην Ιταλία όσο και στην Ελλάδα ο ρόλος των γυναικών έχει βελτιωθεί σε σύγκριση με το παρελθόν, αλλά μένουν ακόμη πολλά να γίνουν, όπως αποδεικνύουν και τα τελευταία δραματικά επεισόδια της επικαιρότητας. Δεν θα είναι ποτέ αρκετές οι προσπάθειες που καταβάλλουμε για να τονίσουμε ότι, σε όλα τα επαγγέλματα, καθώς και σε κάθε πλευρά της καθημερινότητας, μια πιο διαδεδομένη παρουσία γυναικών και η ύπαρξη χώρων που δεν προάγουν διακρίσεις, δεν μπορούν παρά να αποτελούν προστιθέμενη αξία για την οικοδόμηση μιας πιο δίκαιης, αποτελεσματικής και σύγχρονης κοινωνίας. Η Ελλάδα έδωσε ένα ισχυρό μήνυμα, που έγινε αισθητό και στην Ιταλία, με την εκλογή μιας γυναίκας στην Προεδρία της Δημοκρατίας. Επίσης, σημαντικές γυναικείες προσωπικότητες δεν έλειψαν ποτέ από την ελληνική πολιτική και οικονομική ζωή. Αυτό που δυστυχώς μας ενώνει ακόμα είναι η εμμονή ορισμένων στερεοτύπων για τον

γυναικείο ρόλο, απότοκος μιας αρχαϊκής αντίληψης αλλά και πολιτικών επιλογών: σκέπτομαι τα εμπόδια που εξακολουθούν να υφίστανται στον πλήρη συμβιβασμό μεταξύ της ιδιωτικής ζωής και της εργασίας των γυναικών (αλλά και των ανδρών!). Ακόμη και σε αυτό πρέπει να παρέμβουμε με θάρρος: προβλέποντας, για παράδειγμα, προγράμματα και χώρους εργασίας συμβατούς με την οικογενειακή ζωή και τη φροντίδα των παιδιών, οικογενειακές άδειες, ύπαρξη βρεφονηπιακών εγκαταστάσεων».

Εσείς έχετε βιώσει σεξισμό ως γυναίκα σε ένα ανδροκρατούμενο επάγγελμα;

«Ξεκίνησα τη διπλωματική μου καριέρα το 1992. Παρόλο που βρέθηκα σε ένα περιβάλλον λιγότερο ευαίσθητο στα γυναικεία και οικογενειακά ζητήματα, σε καμία περίπτωση δεν έζησα διακρίσεις. Σε αυτά τα τριάντα χρόνια, ωστόσο, χάρη στην επίγνωση και στην πρωτοβουλία πολλών συναδέλφων, γυναικών και ανδρών, το υπουργείο Εξωτερικών της Ιταλίας έχει κάνει σπουδαία βήματα προόδου εισάγοντας σημαντικές καινοτομίες στον εργασιακό χώρο, με μια προσπάθεια που συμβαδίζει με τη δέσμευση της Ιταλίας για την προώθηση της ισότητας των φύλων σε διεθνές επίπεδο».